

FRED GILDS

TITEL: UMASMA NA LIP BANA

**De beeldvorming van Afro Surinaamse
Creoolse mannen over vrouwen**

Inleiding

Ik Fred, heb mezelf deze inleiding aangemeten, over Creoolse vrouwen, omdat ik als sociaal cultureel maatschappelijk werker niet alleen met vrouwen heb gewerkt, maar als Creoolse man is de Creoolse vrouw mijn passie, mijn plezier, vertier en verzorgsters, kortom ze zijn onmisbaar in mijn leven. Ik ben een zelfstandige Creoolse man die heel graag het leven deel op een gepaste wijze met vrouwen.

Nu hoor ik jullie al luidop denken, ja i kan reken a wan motje pa, "Oh hij is vast een rokken jager". Nee, mensen als jullie dat van mij denken dan hebben jullie het glad mis. Ik hou wel van vrouwen en dat begon al bij de geboorte met mijn moeder als vrouw.

Dames en heren ik heb grote bewondering gehad voor mijn moeder. Te weten de manier waarop zij haar kinderen heeft opgevoed.

Dat was uniek, mijn vader was geen gezinslid hij was een vlinder die van bloem naar bloem ging. De reden waarom mijn moeder velerlei arbeid verricht heeft voor brood op de plank. Mijn moeder had een eigen economische dienst en geen sociale dienst zoals wij dat in Nederland kennen. Het gezin telde negen kinderen en drie vaders. Omdat de vaders zich niet geroepen voelden om de financiële verantwoordelijkheid van de kinderen op zich te nemen, was de sociale zekerheid in het gezin heel erg wankel. Wij waren afhankelijk van moeder en niet van de vaders. Een ander probleem was het erkennen van de kinderen. Ik herinnerde mij dat, ook dat een heel probleem was. Ik moest er zelf naar vragen, om geen alimentatie te betalen kreeg ik pas erkenning van mijn vader, toen ik als volwassen jongen begon met het verrichten van arbeid.

De Creoolse vrouw staat bekend als een zelfstandige vrouw. Meer dan vrouwen van andere bevolkingsgroepen weten zij dat hun leven niet altijd even zeker is. Dus die zekerheid proberen zij te krijgen door zelf voor de financiën te zorgen en op die manier de zekerheid in handen te houden. Het lukt hen niet altijd om die zekerheid alleen te ontwikkelen met als gevolg dat zij vaak op de een of andere manier toch aangewezen zijn op mannen met wie zij de verwekte kinderen willen opvoeden of met wie ze een liefdesleven willen leiden. Daar is niets op tegen en is het zelf een gezonde gedachte. Alleen gaat het in de praktijk veel moeilijker toe dan het lijkt. Het liefdesspel van de Creoolse gemeenschap wordt vaak heel hoog gespeeld en ik heb soms het gevoel dat beide partijen weinig rekening houden met hun gevoelens, hoe pijnlijk de uitkomsten ook zijn. We zien dat een Creoolse vrouw evenals de man, na een stuk gelopen relatie gewoon verder gaat. Heel vaak gaat het ten koste van de kinderen die geboren zijn uit zulke verhoudingen.

Deze ervaringen heb ik aan den lijve ondervonden. Mijn vader was een machoachtige type die veel vrouwen had.

In de Surinaamse gemeenschap heeft de Creoolse man altijd de label gehad van meerdere vrouwen te hebben. Hoe is dat ontstaan?

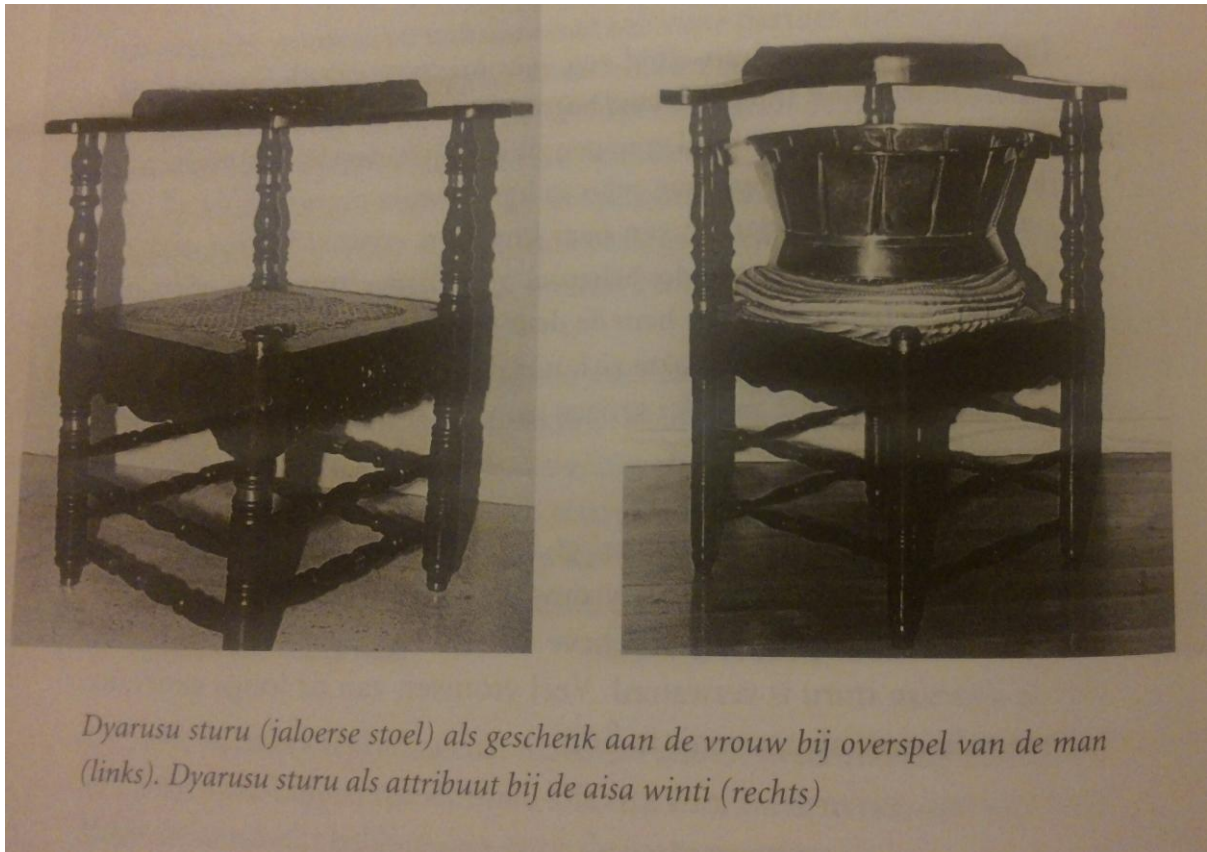
Vroeger in de slaventijd was het hebben van meer vrouwen een situatie dat uit nood geboren werd. Als u daar meer over wilt weten en dat wilt u, zou ik zeggen raadpleeg het boek van Bea paragraaf 1.

Maar de hedendaagse omstandigheden kunnen wij niet meer vergelijken met vroeger. Alhoewel ik altijd heb begrepen van de mannen, dat de slavernij haar voetsporen heeft achtergelaten. De voetsporen van mannen die meer vrouwen op na houden, wil ik uiteenzetten. Bij het noemen van de drie typen mannen zal ik ook het gedrag van het type vrouwen beschrijven die deel uitmaken de machoachtige Creoolse mannen.

Het eerste type is:

- 1 De trouwe gespleten machoachtige type Creoolse man.
- 2 De tweede, de machoachtige man uit meelevendheid.
- 3 En de derde, de *peru peru mi patron sang wani kong mik a kon*, het kan me schelen type.

Kijken we naar de houdingen van deze mannen dan zien wij bij **het eerste type de gespleten machoachtige mannen**, gaat het om mannen die trouw zijn aan de binnenvrouw, maar ook nog trouw zijn aan de buitenvrouwen. Het zijn type mannen die begaan zijn met de vrouwen. Vaak stichten deze type mannen met hun gespleten liefde heel veel problemen bij de vrouwen. Niet altijd durven deze mannen ronduit te vertellen aan hun vrouwen dat ze een buitenrelatie hebben. Zoveel respect hebben ze wel voor de vrouwen. Het zijn juist deze mannen die op hun sterfbed zeggen: 'Schat ik kan voor jou geen *djarusu sturu* kopen, maar ik heb nog kinderen met die vrouw.'

De binnenvrouw heeft over het algemeen nooit vrede met het buitensporig gedrag van de man. *A no lobi dati, a man ai go oeroe tra presi*, ze houdt er niet van dat de man de bloemetjes buiten zet. Vaak leidt dat tot gezinsescalaties. De buitenvrouw is eigenlijk niet op uit om het gezin te ontwrichten. Zij is allang blij dat ze steun heeft en probeert naar de regels van de man te leven. Veroorzaakt zij problemen, dan delft zij haar eigen graf. Want dan is de man er ook niet meer voor haar.

Het tweede type met name "de medelevende machoachtige type mannen", zijn de zachte typen die heel erg begaan zijn met de financiële wantoestanden van de andere vrouw. Vaak raakt deze zonder dat hij er zelf van bewust is verzeild in deze rol. Hij begint met een financiële ondersteuning. Maar tegelijkertijd heeft hij wel in zijn achterhoofd zoiets als, "voor wat hoort wat". En uiteindelijk ontstaat een relatie.

De gevolgen van deze relatie zijn goed voelbaar bij de binnenvrouw, bij wie de buikriemen strakker worden en het seksuele leven op een laag pitje komt te staan. Vrouwen reageren hier heel verschillend op. Sommigen maken er direct een eind aan de relatie, anderen blijven de man in deze situatie behouden, maar dan zijn het wel de vrouwen die economisch afhankelijk zijn van de man.

En nu het derde type, de peru peru mi patron type of te wel het type dat graag de bloemetjes buiten zet. Deze mi no tje fasi mannen, hebben niets te maken en houden geen rekening met de gevoelens van een ander. Het gaat puur om de eigen lusten. Het zijn het type mannen die zo met een vrouw naast je staan, en ter plekke kans zien om een andere te versieren. Het is heftig als je als Creoolse man kan opscheppen dat je daar en daar kinderen hebt verwekt. Het kleed hun potentie, als ze kunnen zeggen: "Mi abi piking naga a meid drape mie abi ete wan naga a meid dati (Ik heb een kind met die en die vrouw verwekt). Mijn ervaring leert dat Creoolse mannen het een uitdaging vinden om juist die vrouwen die het moeilijkst te overreden zijn het hof te maken. Al is hij nog zo lelijk of al hangt zijn lip tot op de grond die kerel ziet kans om de mooiste vrouwen te versieren. Ik heb een vriend die monteur is en het verbaast mij, hoe hij het steeds weer voor mekaar krijgt om alle type vrouwen te krijgen. Maar dat heeft te maken met die man zijn show en torie (praatjes). Hij kleedt zich smaakvol, hij is sportief good-looking. En daar vallen vrouwen op. Niet zelden heb ik het gevoel dat de vrouwen hem versieren en niet omgekeerd. Want laat ons eerlijk zijn, als een vrouw haar zinnen heeft gezet op een man dan moet ze die ook hebben kosten wat kost. Deze vrouwen maken de machotype mannen nog groter dan ze zijn. Ik begrijp wel dat ze heel lang door kunnen gaan met de hoop dat zij de man eens voor zichzelf kunnen krijgen. Ze verwachten dat de mannen zich gedragen zoals het hen uitkomt en die vlieger gaat niet op bij mannen die graag de bloemetjes buiten zetten.

Kijken we verder naar de andere relatievormen in de Creoolse gezinnen dan zijn er natuurlijk ook mannen, die het met de vrouwen menen en ook voldoen aan hun verwachtingen. Vrouwen met zulke partners worden vaak benijdt. We zien in de praktijk dat juist dit type mannen gemakkelijk in het huwelijk treden. Zij vinden het fijn om samen met de vrouw verantwoordelijkheden te nemen. En de kinderen gezamenlijk op te voeden.

Dames en heren, dat waren mijn bv ervaringen, de binnen de buitenvrouwen. Ik hoop dat jullie nu begrijpen hoe we in elkaar zitten.